

ΧΟΡΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΤΩΝ.

Αὐτὸ θὰ πῇ ἔρω, δεσποινίς ἀναγνώστρια. Νὰ θυσιάῃ καὶ νῆς τὴν ψυχὴν τοῦ χάριν τῶν θελητῶν σου.

— Πάλιν θυσιάς ;

— Θυσίας καὶ θυσιάς. Τί ἔχομεν σήμερον ;

— Πέμπτην.

— Ναί, μὰ τί Πέμπτην ; Πάσχα, ἀποκριὰ, χριστούγεννα, τί ἔχομεν ;

— Ὅχι, σαρακοστήν.

— Νὰ ποῦ τὸ πῦρ. Σαρακοστή, δηλαδὴ νηστεία, γὰρ λήνην ψυχῆς καὶ σώματος, ἀποχὴν ἀπὸ ὅλα, μετάνοια, Κύριε τῶν Δυνάμεων, ἐλθαίς, προσευχὴν, λίγο στακόν, Ἑκκλησίᾳ πρωτὶ καὶ βράδυ, κομμάτι χαβιάρι, Ἀσπίλε Ἀμόλυντε, καὶ κάπου κάπου κἀνένα στρεῖδι ἀπὸ τὴν Κούλουρη. Ποῦ ἀκούσθηκε ὅμως **χορὸς** ἐν μέσῃ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ τεσσαρακοστῇ, ὡς τὴν ἀπεκάλει ἡ Ἀ' Εφημερίς ;

— Μὰ τώρα νὰ χορεύσῃς πρόκειται ἢ νὰ μᾶς πῆς τί ἔτρεξε σ' τὸν Πειραιᾶ ;

— Καὶ πῶς ; Εὐρίσκεis μικρὰν ἁμαρτίαν νὰ ὁμιλῇς περὶ χορῶν, νὰ φαντάζεσαι ἁμαρτωλὰ πράγματα, νὰ ἐρεθίζῃσαι, νὰ σοῦρχειται εἰς τὸν ἐνθουσιασμόν σου νὰ κἀμνης καὶ κἀνένα γύρον βάλς ἐντὸς τοῦ δωματίου σου ;

— Τώρα λοιπὸν τί πρέπει νὰ γίνῃ ;

— Τί πρέπει νὰ γίνῃ ; Ἐγὼ θὰ σ' τὰ πῶ, ἀλλὰ τὸ ζήτημα εἶναι νὰ μοῦ γνωρίζῃς χάρι . . .

— Γι' αὐτὸ πρόκειται ;

— Γι' αὐτὸ βέβαια . . . Καὶ καμμιά φορὰ ὅταν σοῦ ζητῶ τίποτα, νὰ μὴ μοῦ λὲς σαρακοστή, νηστεία, μετάνοια, διότι ἰδοὺ ἐγὼ ὅλα αὐτὰ τὰ θυσιάζω πρὸς χάριν σου.

*

Ὁ κατ' εὐφημισμὸν **χορὸς τῶν Πειραιωτῶν** ἦτο κατ' ἐξοχὴν χορὸς Ἀθηναίων.

Τί εἶναι κυρίως ἡ ψυχὴ τοῦ χοροῦ ; Τὸ φύλόν σας !

Τοιαύτας ψυχὰς λοιπὸν οἱ μὲν Πειραιεῖς προσέφερον δώδεκα μόνον, ἐκ τῶν ὁποίων τινες ὄχι ψυχὴ, ἀλλὰ ψυχή τοῦ χοροῦ ἦσαν, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι 48 θερμάς, δροσεράς καὶ νέας.

Τὸ δυστυχὲς εὐώδες φύλον τοῦ Πειραιῶς ἐγίνετο ἄλλοτε θῦμα ἀπληρξαυμένων ἰδεῶν, καθ' ἃς ἡ γυνὴ ὀφείλει ἀποκλειστικῶς νὰ χορεύῃ μετὰ τοῦ ἰδίου ἀνδρός της καὶ τοῦτο διὰ νὰ γίνῃ δὲν εἶναι ἀνάγκη δημοσίου χοροῦ, μπορεῖ νὰ χορεύουν ὅπου καὶ ὅποτε θέλουν.

Τώρα αἱ ἀπληρξαυμέναι ἐκεῖναι ἰδέαι ὀλίγον ἐξεσκονίσθησαν.

Ἐξέστι, λέγει ὁ Πειραιώτης σύζυγος, τῇ γυναικὶ καὶ ἄλλω ἀνδρὶ συγχορεύειν, ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν καὶ τὰ ἀνοικτὰ ὅμματα τοῦ συζύγου.

Βγαίνει ὅμως τὸ ἄλλο ζήτημα — ἡ διαίρεσις ἐνεκα τῶν δημοτικῶν. Οἱ Μητσοπουλισταὶ εἶναι Ἰουδαῖοι, οἱ Ῥετσίισται εἶναι Σαμαρεῖται. Οὐ συγχρῶνται ὅμως Ἰουδαῖοι Σαμαρεῖταις. Αὐτὸ — τὸ συγχρῶνται — τὸ ἔκαμεν ἅπαξ μόνον ὁ Χριστὸς, ὅταν εἶδε μίαν ἐκτάκτου καλλονῆς τόσον μαλακὰ, βελουδένια, ὥστε ἐνίστε δὲν διηύθυνεν ὅπως Σαμαρεῖτιδα, μὲ ἀνεσκουμπωμένους λευκοὺς βραχίονας, ἀντλούσαν ὕδωρ.

Ὁ Πειραιεὺς ὅμως δὲν ἐννοεῖ νὰ γίνῃ κατὰ τοῦτο χριστιανικός.

— Ποῖος δίδει τὸν χορὸ ;

— Ὁ κ. Ῥετσίνας, ὁ κ. Μελετόπουλος.

— Ἔτσι ; Ὁ κατήχητε ἐδῶ ποῦ εἰσθε. Οὔτε βῆμα.

— Μὰ, κύριε Μητσόπουλε, τί σχέσιν ἔχει ὁ χορὸς μετὰ τὴν μετὰ τέσσαρα ἔτη δημοτικὴν ἐκλογὴν ;

— Ἐχει, σὰς λέγω, δὲν τὰ νοιώθετε σεῖς. Μπορεῖ νὰ γλιστρήσῃ νὰ πέσῃ καμμιά ἀπὸ ταῖς δικαῖς μας, μπορεῖ νὰ πέσω ἐγὼ ὁ ἴδιος καὶ ν' ἀκούετε νὰ λέγουν :

— Ἐπεσεν ὁ Δήμαρχος ! Ἐπεσεν ὁ Δήμαρχος !

— Μπορῶ ν' ἀκούσω ἐγὼ αὐτὸν τὸν λόγον ; Τί θέλετε νὰ μ' ἔχετε τρελλόν ;

Καὶ ὁ περαιτέρω περὶ χοροῦ λόγος παύει δεσποτικώτατα.

Τὴν ἐπαύριον Μητσοπουλικὸς ἄρχων ψιθυρίζει εἰς διαφόρους Πειραιεῖς οἰκογενειάρχας σιγὰ σιγὰ :

— Νὰ μὴν πᾶς. Τὸν δίδει ὁ Ῥετσίνας.

— Ποῦ θὰ τὸ πᾶς τὸ κορίτσι σου ; Μὴ γὰρ ἔχουν αὐτοὶ πίστι καὶ νόμο ;

— Μὰ τί θέλεις, ἀδελφε, χορὸ ποῦ τὸν δίδει ὁ Ῥετσίνας ! Καὶ σὰν ἐπιτύχῃ ; Δήμαρχος εἶναι αὐτὸς νὰ ἐπιτύχῃ ὁ χορὸς ποῦ δίδει ;

— Ξεύρεις τί ; Νὰ στείλουμε τὴν παχειὰ ἐκείνην, νὰ στάζῃ ὅλο λίπος εἰς τὸ ἔδαφος κάτω, νὰ μὴν ἀδειάζουν νὰ πέφτουν ἡ ντάμες τῶν ἴσα μετὰ τὸ πρωτὶ.

— Καλὰ τὸ συλλογίσθηκες. Ὁὰ βάλω στὰ λόγια καὶ τὴν Γιαγιᾶ νὰ πᾶγῃ καὶ νὰ μὴν ἀφήσῃ χορὸ ποῦ νὰ μὴν χορεύῃ.

— Ναί, ναί. Καὶ τὴν ἐπαύριο νὰ λέμε ἐμεῖς : Κᾶτι γρηαῖς καὶ κᾶτι φάλαιναί ἦσαν μονάχα. Ἀμ' ποῦ νὰ δώσῃ χορὸ ὁ Μητσόπουλος, νὰ δῆτε μιὰ χορὸ.

*

Ἦλθαν ὅμως αἱ Ἀθῆναι εἰς βοήθειαν τοῦ κ. Ῥετσίνας. Ὅταν εἶδεν ἡμίσειαν ἑκατοστὴν Ἀθηναίων δεσποινῶν νὰ εἰσβάλλωσι εἰς τὴν αἴθουσαν γελῶσαι, σκιρτητικαί, εὐθυμοί, λάλοί, ἐκτέθη ὅτι ἀκόμη μίαν φορὰν νὰ ἀποτύχῃ δήμαρχος σ' τὸν Πειραιᾶ, θὰ ἐκτεθῇ ὑποψήφιος εἰς Ἀθήνας.

Καὶ θὰ ἐδίδον καὶ τὴν Βασιλίσσαν τοῦ χοροῦ αἱ Ἀθηναῖαι, ἀλλὰ δὲν ἠθέλησαν νὰ καταχρασθῶσι τῆς θέσεώς των, διότι εἶχον ἤδη πλακῶσει ὅλον τὸν θῆλυ Πειραιᾶ διὰ τῆς ὑπεροχῆς των, διὰ τοῦτο ἔμεινε τὸ στέμμα εἰς πειραιώτιδα καλλονὴν, τὴν σφριγῶσαν δεσποσύνην Δ***.

Ὡς βασιλίσσα εἶχε καὶ τὰ πρωτεῖα εἰς τὰς εὐφυολογίας.

Ἀμα εἶδεν εἰσερχόμενον εἰς τὴν αἴθουσαν τὸν κ. Βυζάντιον συνοδευόμενον ὑπὸ τοῦ κ. Δελιγιάννη ἐν γυναικεῖᾳ ἀφελείᾳ εἶπε :

— Πότε θὰ γίνουν οἱ ἀρραβῶνες τοῦ Ἀναστάση μετὰ τῇ Θεοδωρούλᾳ ;

*

Οἱ Πειραιῶται δὲν εἶναι μόνον θεοφοβούμενοι ἄνθρωποι, εἶναι καὶ στρατοφοβούμενοι. Δι' αὐτοὺς χορὸς χωρὶς στρατιωτικοῦ διοικητοῦ εἶναι ἐκκλησία χωρὶς παπᾶν.

Τὴν φορὰν αὐτὴν εἶχαν τὸν ταγματάρχην κ. Κόρπαν, ὅστις ἦτο ὁ ἀντίπους τοῦ προκατόχου του, διηύθυνεν δηλαδὴ τόσον μαλακὰ, βελουδένια, ὥστε ἐνίστε δὲν διηύθυνεν ὅπως διόλου.

Καὶ οἱ Πειραιεῖς οὔτινες φοβοῦν διὰ διεύθυνσιν ἐκ βαθέων στενάζοντες ἔλεγον :

— Μαμούρης καὶ πάλι Μαμούρης.

Ἀλλ' ὁ κ. Κόρπας εἰς τὴν ἀνετέθη ἡ χοροδιοίκησις τῶσαν δεσποινῶν ἐζήτηε νὰ δοκιμάσῃ καὶ τὴν τύχην του, διὰ νὰ μὴν πηγαίῃ σ' τὰ τυφλά.

Ἡ τυχομαντεία ἐγένετο εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ χαρτοπαγνίου, ὅπου θὰ ἔγινε γύρος τὴν ἐσπέραν ἐκείνην τοῦλάχιστον 25,000 φράγκων.

Ποῦ τὸν ἔχανε, ποῦ τὸν εὗρισκες τὸν κ. Κόρπαν, ἐκεῖ. Καὶ ὅλῳ ἐκέρδιζεν εἰς τῆς πάσαις καὶ ὅλῳ δὲν ἐδίδε λεπτόν διὰ τὰ πάσα τῶν χορευτῶν.

Μίαν στιγμὴν ἡ χοραΐθουσα εἶχε μεταμορφωθῇ εἰς σταθμὸν σιδηροδρομικόν. Ἡ ἑλληνὶς Κυρία Χ** Λ** εἰσήρχετο ἀκολουθουμένη ὑπὸ δύο Ἀγγλίδων τοῦ *Ξενοδοχείου* τῆς Ἀγγλίας, αἵτινες ἦσαν ἐνδεδυμένοι ταξιδιωτικῶς, μὲ τοὺς sacs de voyage, τοὺς ὁποίους ἐτρόμαξαν οἱ γαρσάι ν' ἀποπάσωσιν ἐκ τῶν χειρῶν των.

Ὅλοι ἐνόμισαν ὅτι ὡς ξένοι πῆραν τὴν αἴθουσαν διὰ σταθμὸν λιμενικὴν, ὅτε ἐξῆλθον τῆς πλάνης των βλέποντες τὰς θείας Ἀγγλίδας ῥιπτομένας εἰς τὰς ἀνοικτὰς ἀγκάλας τῶν δημοσίων τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὀρχουμένας ἐν πλήρει κεφίῳ.

Τί συνέβαιεν;

Αἱ Ἀγγλίδες ἐπρόκειτο νὰ ταξειδεύσουν τὴν ἐσπέραν ἐκείνην, ἡ δὲ Ἑλληνὶς φίλη των, ἥτις τὰς συνώδεε, τὰς παρέλαβε καὶ εἰς τὸν χορὸν ὅπως ἦσαν ἐνδεδυμένοι, διὰ νὰ ἀποδειχθῇ ἵσως ὅτι ὅχι μόνον τὴν συνθήκην τοῦ Βερολίνου δὲν σέβονται οἱ Ἀγγλοὶ, ἀλλ' οὔτε τοῦ χοροῦ τὰς συνθήκας.

Εἰς τὸ Κοτιλλίων ἐπαίχθη ἡ κυμῳδία Μία νύμφη καὶ τρεῖς γαμβροί, διανεμηθεῖσα ὅχι εἰς σκηνάς, ἀλλ' εἰς *tableaux vivants*.

Ἦτο ἡ εἰκὼν, καθ' ἣν αἱ κυραὶ καὶ οἱ κύριοι σχηματίζουν δύο κύκλους, τὸν ἓνα ἐσωτερικόν καὶ τὸν ἄλλον ἐξωτερικόν. Οἱ τοῦ ἐξωτερικοῦ κύκλου κάμνουν τὰς προμηθείας των—ἀπὸ *ντάμες*—ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ.

Αἶφνης μία ντάμα γίνεται τὸ ἀντικείμενον τῆς φιλοδοξίας, ἀνθ' ἑνὸς τριῶν καθαλιέρων, οἵτινες χωρὶς νὰ λύσουν ἀναμεταξύ των τὴν διαφορὰν τὴν λύουν μετὰ πειραμάτων ἐπὶ τῆς Κυρίας.

Καὶ ὁ μὲν μεταβάλλεται εἰς δακτύλιον περὶ τὴν μέσην τῆς ἐκ τῶν ἐμπροσθεν καὶ ζητεῖ νὰ τὴν ἀπαγάγῃ, ὁ δὲ εἰς δακτύλιον ἐκ τῶν ὀπισθεν ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ, ἀλλ' ὁ τρίτος—ὕψηλότερος—μεταβάλλει τὰς χειρὰς του εἰς πυρολαβίδα, συκρατῶν τὴν Κυρίαν ὀλίγον ἄνωθεν τῆς μέσης, ἐνθα ἵνα ἐγγίσῃ τις πράγματι χρειάζεται πυρολαβὶς καὶ ἀπάγων ἐπὶ τέλους αὐτήν.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐκ τῶν τριῶν φιλοδόξων οἱ μὲν δύο ἔμεναν κενοὶ ὡς δακτύλιοι, ὁ δὲ τρίτος μόλις μετὰ τὴν νίκην ἡσθάνθη ὅτι ἐπὶ πυρὸς εἶχε θέσει τὰ δάκτυλά του.

Ἄλλ' ἡ Κυρία, εὐφροστέρα τοῦ Κυρίου, μεθ' ἐτοιμότητος τῷ εἶπε:

— Ἐμπρός, Κύριε, τώρα θὰ χορεύσουμε.

Βασίλισσα τῶν πτώσεων ἦτο Κυρία ἐριθμοῦσα δυνάμιν μνηῶν χειμῶνας, ἐνῷ ἡ ἐγγονή της ἀριθμεῖ δώδεκα περίπου ἀνοίξεις. Ἦτο ἡ πτώσις τῆς εἰκονικωτάτης, γενομένης ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ δυσκολωτέρου Κανκάν, τοῦ λεγομένου *grand écart*. Διὰ νὰ τὴν σηκώσουν ἔπρεπε νὰ προσδεθοῦν εἰς ἄλυσσιν ὅλοι οἱ καθαλλιέροι, καὶ τὴν ἄλυσσιν ἐκείνην νὰ διευθύνῃ ὁ κ. Καρακατσάνης, ἐνῷ ἡ ἐν καθρίλαις περιπε-

σοῦσα γυνὴ ἐξεκαρδίζετο γελῶσα, τοῦθ' ὅπερ ἔκαμνε ν' ἀπελπιζόντων οἱ ἀναλαβόντες εἰς ἐργολαβίαν τὴν ἐγερσίν της. Ἐνόμιζέ τις ὅτι ὡς κόλλα εἶχε κολλήσῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Τὸ πυροβολικὸν εἶχε στήσῃ τὴν πολιορκίαν του τὴν ἐσπέραν ἐκείνην περὶ *δαμασκηὴν* καλλονὴν, ἄλλων ἰδεῶδες ἦτο *une rose*, ἐν ἀπριλιάτικο τριαντάφυλλο, πρὸς ᾧ θὰ ἐφηρμόζετο ὡς ἄνθος ἐπὶ τῆς κόμης της τὸ πρὸς τὸ ῥόδον δίστιχον τοῦ Sully Prudhomme:

Reviens servir encor de modèle au pinceau,
De symbole à l'amour et de parure aux hommes.

Πλησίον τοῦ ῥόδου αὐτοῦ, ὡς σταγόνα δρόσου ἐπὶ τῶν πετάλων του, ἡ δύνατο νὰ παραθέσῃ τις ἐν γνήσιον *διαμαντάκι*.

Ἐν τῷ χορῷ εὐρέθη μία Ἰόνη· συνέπεσε νὰ εὐρεθῇ καὶ εἰς Γλαῦκος· ἐνόμισαν δὲ καθήκον των νὰ *συμπέσουν* καὶ εἰς τὸ κοτιλλίων.

Ἄν καὶ αἱ Πειραιώτισσαι ἦσαν ὀλίγαι, μία ὅμως ἐξ αὐτῶν ἐζύγιζεν ὅλας τὰς Ἀθηναίας· ἡδύνατό τις νὰ μεθύσῃ ἐκ τοῦ πάχους της, ὅπως οἱ ἄγριοι μεθύουν ἐκ τοῦ λίπους φαλαίνης, ὅταν τύχῃ νὰ πέσῃ εἰς τὴν παραλίαν των.

Πολλοὶ θρησκοὶ ἀπέφευγον νὰ χορεύσουν μὴ ἐννοοῦντες νὰ ἐγγίσωσι λίπος τὴν Τυρινὴν ἐβδομάδα.

Ἔχετε πολὺν ἐγωϊσμόν, Κυραὶ μου, ἐὰν θέλετε μόνον τὰς ὥρας τοῦ φύλου σας νὰ ἀριθμῶμεν πάντοτε.

Σήμερον θὰ κάμω ἐξαίρεσιν καὶ θ' ἀναφέρω ὅτι τὰ πρωτεῖα τῆς χάριτος διεφιλονεῖκουν οἱ κύριοι Ἀναστάσιος Βυζάντιος καὶ Λεωνίδας Χατζῆ Δημητρίου.

Εἰς μίαν γωνίαν εὐρέθησαν φιλονεικοῦντες οἱ δύο, ποῖος πῆρε περισσότερας μετὰλλας ἀπὸ Κυρίας. Ὁ Βυζάντιος ἐπλειοψήφει. Ὁ Λεωνίδας ἐπρόκειτο νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν ἡττάν του, ὅτε ἐκλαμψὶς ἀπροσδόκητος τοῦ ἦλθε καί:

— Σένα, λέγει, σοῦ τῆς ἔδωκαν ὅλο περασμένα μεγαλεῖα, ἐνῷ ἐμένα μ' ἐπαρασημοφόρησε ἡ βασίλισσα τοῦ χοροῦ.

Μία Boulotte, θρεμμένη ἀπὸ ἀμύγδαλα καὶ μαστίχαν, μὴ εὐρίσκουσα ἀρώματα τῆς Χίου ὑφ' ᾧ νὰ μεθυσθῇ, ἐπληρώθη κεφίῳ φιλοῦσα διὰ τοῦ ἄκρου μόνου τῶν χειλέων της ποτήρια οἴνου.

Ἐν ἀπὸ τὰ ποτήρια αὐτὰ κρατῶν εἰς χεῖρας προπίνω ὑπὲρ τοῦ φύλου σου, ἀναγνώστρια, καὶ σ' ἀποχαιρετῶ μετὰ τῶν προσεχῶν ἀπόκρεω.

Λοιπὸν καὶ τοῦ χρόνου.

Κρῆ-Κρῆ.